

European Social Survey
Suomen aineiston käyttö
opetuksessa ja opinnäytteissä

YTT Pertti Jokivuori

Jyväskylän yliopisto, YFI

FSD Tampere 17.9.2015

ESS; taustaa

- ESS-aineistot kerätään kahden vuoden välein henkilökohtaisilla haastatteluilla
- Osa strukturoidun lomakkeen kysymyksistä (ydinmoduuli) toistuu jokaisella kierroksella. Ydinmoduulissa on kysymyksiä muun muassa uskonnollisuudesta, kansallisesta identiteetistä, poliittisesta osallistumisesta, tiedotusvälineistä, arvoista, taloudellisista ongelmista ja luottamuksesta instituutioihin ja päätöksentekijöihin
- Lisäksi mukana on kysymyksiä kunakin ajankohtana Euroopassa tärkeiksi katsottuista aihealueista

ESS; taustaa:

- Vaihtuvina teemoina:
- kierros 2002: maahanmuutto, turvapaikanhakijat, kansalaisuus ja osallistuminen
- kierros 2004: terveys, taloudellinen moraal, perhe ja työ
- kierros 2006: henkilökohtainen ja sosiaalinen hyvinvointi, eurooppalaisten elämänvaiheet ja elämänkaari
- kierros 2008: hyvinvointi, sosiaaliturva, ikäsyrojintä
- kierros 2010: luottamus poliisiin ja oikeusjärjestelmään sekä työ, perhe ja hyvinvointi
- kierros 2012: henkilökohtainen ja sosiaalinen hyvinvointi sekä demokratian toimivuus
- kierros 2014: terveyden eriarvoisuus, maahanmuutto

ESS-Fin; käyttö opetuksessa

- Mitä halutaan tutkia?
- Tavallisesti kyselyaineistot ovat ilmiömaailmaltaan suppeita ja rajattuja eli keskittyvät tiiviisti tutkittavan aiheilmiön ympärille (niukka *variable language*)
- ESS on ilmiömaailmaltaan rikas ja samoja ilmiöitä voidaan lähestyä useammasta ihmistieteellisestä optiikasta käsin
- Valideja mittareita → ajallinen vertailu
- ESS tarjoaa hyvän pohjan sosiologiselle mielikuvitukselle

ESS-Fin; käyttö opetuksessa

- Kvantitatiivisen analyysin kolme tasoa:
- Kuvaileva (deskriptiivinen), muuttujien välisiä yhteyksiä havainnoiva ja selittävä analyysitaso
- Aineopintovaihe: kuvaileva analyysi (jakaumat ja graafit) + ristiintaulukointi, varianssi- ja korrelaatioanalyysi, pääkomponentti- ja faktorianalyysi, summamuuttujat...
- Syventävät opinnot: monimuuttujamenetelmät (regressioanalyysit, diskriminaatioanalyysi, MCA, yhdysvaikutukset, kontekstuaalitekijöiden vaikutus...
- ESS aineisto soveltuu loistavasti perusanalyysimenetelmien harjoitteluun sekä selittävän analyysin monimuuttujamenetelmien käyttöön
- Ilmiölähtöinen kvanttipedagogiikka (vrt. tilanne esim. 1980-luvun opetuksessa)

ESS; käyttö opinnäytteissä

- ESS ja ESS-Fin ovat olleet JY:n YFIssä runsaassa käytössä sekä kandidoissa että Pro graduissa
- Mitä mieltä hyvinvointivaltiosta? - kuinka laajaa on hyvinvointivaltion kannatus Suomessa
- Euroopan talouskriisi, koettu hyvinvointi ja sosiaalinen pääoma
- <https://jyx.jyu.fi/dspace/bitstream/handle/123456789/45697/URN%3ANBN%3Afi%3Ajyu-201504221649.pdf?sequence=1>